

ΕΝΔΟΕΤΗΣΙΑ ΠΟΡΕΙΑ ΥΕΤΟΥ

Ο παραπάνω χάρτης δείχνει την ενδοετήσια πορεία του υετού στον Ελλαδικό χώρο. Η πορεία του υετού μέσα στο έτος αποτελεί μία από τις πλέον σημαντικές παραμέτρους, όσον αφορά την κλιματική κατάσταση μιας περιοχής. Τα θαλάσσια (ωκεάνια) κλίματα παρουσιάζουν μέγιστο υετό κατά τη φθινοπωρινή ή χειμερινή περίοδο, περιόδους κατά τις οποίες οι υφέσεις (βαρομετρικά χαμηλά) είναι πιο καλά οργανωμένα, εξαιτίας της αντίθεσης ανάμεσα στις σχετικά θερμές θάλασσες και τις υπερκείμενες ψυχρότερες αέριες μάζες. Αντίθετα, τα ηπειρωτικά κλίματα παρουσιάζουν μέγιστο υετό κατά τη θερινή περίοδο, πράγμα που οφείλεται κυρίως στη θερμική αστάθεια και εμφανίζονται κυρίως με τη μορφή καταιγίδων.

Το Μεσογειακό κλίμα είναι ένα κατεξοχήν θαλάσσιο (Μεσόγειος Θάλασσα), όπου ο ενδοετήσιος υετός παρουσιάζει απλή κύμανση, με ένα μέγιστο (Νοέμβριο ή Δεκέμβριο) και ένα ελάχιστο (Ιούλιο ή Αύγουστο). Όπως βλέπουμε και στον παραπάνω χάρτη, το μεγαλύτερο μέρος της χώρας μας ανήκει σ' αυτό το κλίμα.

Λίγο βορειότερα από τα βόρεια σύνορά μας βλέπουμε να επικρατεί το ηπειρωτικό κλίμα, του οποίου η ενδοετήσια πορεία υετού είναι ακριβώς αντίθετη από εκείνη του Μεσογειακού. Σ' αυτό το κλίμα επικρατεί επίσης απλή κύμανση, με ένα μέγιστο (Ιούνιο ή Ιούλιο) και ένα ελάχιστο (Ιανουάριο ή Φεβρουάριο).

Ανάμεσα σ' αυτά τα δύο κλίματα, υπάρχει μια ενδιάμεση ζώνη, η οποία καλείται *Μεταβατική*, μια κλιματική ζώνη ανάμεσα στο Μεσογειακό και το Ηπειρωτικό κλίμα. Επειδή τα βόρεια τμήματα της χώρας μας βρίσκονται πολύ κοντά στο Ηπειρωτικό κλίμα (ιδίως η περιοχή της Ανατολικής

Μακεδονίας), η μετάβαση από το ένα κλίμα στο άλλο αρχίζει και εμφανίζεται δειλά-δειλά από τη Στερεά Ελλάδα και βορειότερα. Σ' αυτήν την ενδιάμεση ζώνη "μάχονται" για την επικράτησή τους τα χαρακτηριστικά αμφοτέρων των κλιμάτων. Όσο νοτιότερα κινούμαστε, τόσο περισσότερο κερδίζει το Μεσογειακό κλίμα, ενώ αντίθετα, όσο βορειότερα κινούμαστε κερδίζει το Ηπειρωτικό. Αυτή η "μάχη" φαίνεται καθαρά στην ενδοετήσια πορεία υετού του Μεταβατικού κλίματος, όπου το Μεσογειακό κλίμα επιχειρεί να διατηρήσει τα χαρακτηριστικά του (θερινό ελάχιστο), ενώ ταυτόχρονα το Ηπειρωτικό προσπαθεί να επιβάλλει τα δικά του (θερινό μέγιστο). Στη ζώνη αυτή τα Μεσογειακά χαρακτηριστικά (ελάχιστο Ιούλιο-Αύγουστο, όπως και μέγιστο Νοεμβρίου-Δεκεμβρίου) είναι μεν υπαρκτά, αλλά επειδή το Ηπειρωτικό κλίμα προσπαθεί να επιβάλλει τα δικά του χαρακτηριστικά (μέγιστο Ιούνιο-Ιούλιο και ελάχιστο Ιανουάριο-Φεβρουάριο), η πορεία του ενδοετήσιου υετού αποτελεί ένα μείγμα των δύο αυτών "αντιμαχόμενων" κλιμάτων. Η ενδοετήσια πορεία του υετού του Μεταβατικού αυτού κλίματος εμφανίζει 2 μέγιστα και 2 ελάχιστα. Το 1ο μέγιστο (Νοέμβριος/Δεκέμβριος) και το 1ο ελάχιστο (Ιούλιος-Αύγουστος) υποδηλώνει την παρουσία του Μεσογειακού κλίματος, ενώ το 2ο μέγιστο (Μάιος) και το 2ο ελάχιστο (Φεβρουάριος-Μάρτιος ή και Απρίλιος) υποδηλώνει την παρουσία του Ηπειρωτικού κλίματος. Εν αντιθέσει με την υπόλοιπη Ελλάδα -όπου το 1ο ελάχιστο παρατηρείται στην καρδιά του θέρους (Ιούλιο-Αύγουστο), στην Ανατολική Μακεδονία (κυρίως στους νομούς Σερρών και Δράμας) το 1ο ελάχιστο μετατίθεται προς το Σεπτέμβριο. Αυτή η περιοχή εμφανίζει και τα πιο έντονα ηπειρωτικά χαρακτηριστικά, αφού -όπως βλέπουμε στο χάρτη- ακριβώς πάνω στα Ελληνοβουλγαρικά σύνορα το κλίμα είναι πλέον καθαρά Ηπειρωτικό, όπου ο ενδοετήσιος υετός παρουσιάζει απλή κύμανση, με 1ο μέγιστο τον Ιούνιο ή Ιούλιο (βορειότερα, προς τη Ρουμανία/Σερβία) και 1ο ελάχιστο τον Ιανουάριο ή Φεβρουάριο.

Το παρόν άρθρο καταδεικνύει με τον πλέον περίτρανο τρόπο ότι η χώρα μας παρουσιάζει μια εντυπωσιακή κλιματική ποικιλομορφία, *δυσανάλογη σε σχέση με τη μικρή της έκταση*. Αυτή η ποικιλομορφία, σε συνδυασμό με τον εξαιρετικά περίπλοκο κάθετο και οριζόντιο διαμελισμό της καθιστά τη χώρα μας έναν βοτανικό παράδεισο, μέσα στον οποίο συναντούμε είδη που φιλοξενούνται σε διαφορετικά γεωγραφικά πλάτη και μήκη. Αυτός ο βοτανικός παράδεισος αξίζει το σεβασμό και την προστασία όλων μας ως υπεύθυνων πολιτών.

Ιωάννης Γιαλαμάς (weerman), ερευνητής, ερασιτέχνης κλιματολόγος